

Vele kleintjes maken samen Beroep gewonnen

Op 7-10 jl. deed de Raad van State (RvS) uitspraak in een door WBdP ingesteld beroep. Dat beroep was gericht tegen de vergunning Natuurbeschermingswet die door provincie N.-Brabant was verleend aan een veehouderij in Bakel. Ons beroep is gegrond verklaard. De provincie zal een nieuw besluit moeten nemen.

Volgens de provincie was saldering niet nodig

De provincie stelde in haar vergunning dat de uitbreiding van het bedrijf geen nadelig effect op de Peel zou hebben. De toename van ammoniakdepositie was volgens haar zo gering (minder dan 0,05 mol/ha/j) dat het berekeningsmodel bij zulke lage waardes niet meer nauwkeurig genoeg is om de depositie te kunnen berekenen. De vergunning kon volgens haar zondermeer worden verleend. Saldering (intrekken van een vergunning elders om voor de uitbreiding te compenseren) was volgens de provincie niet nodig.

De provincie verwaarloost het cumulatief effect

Wij stelden in ons bezwaar en beroep dat bij deze redenering van de provincie het cumulatief effect verwaarloosd wordt. Als het alleen om deze ene uitbreiding zou gaan, zou het inderdaad voor de Peel geen probleem zijn. Dat is echter helaas niet het geval. De provincies (meervoud: provincie Limburg hanteerde dezelfde werkwijze) verleenden op deze manier toestemming voor vele uitbreidingen. Cumulatief zijn al die geringe depositietoenames duidelijk meer dan 0,05 mol.

Er speelt echter meer. Ook als je alle individuele, door het model berekende toenames bij elkaar optelt -wat de provincie dus niet deed- heb je nog lang niet het totale probleem te pakken. Het door de provincie gehanteerde berekeningsmodel is namelijk slechts nauwkeurig tot op zo'n 7 tot 10 km afstand van de emissiebron. Op grotere afstand wordt van één bron geen depositie meer berekend. Dat wil echter niet zeggen dat er dan geen depositie meer plaatsvindt! Uit onderzoek van Alterra blijkt namelijk dat na een afstand van 30 km van de emissiebron nog maar 45% van de emissie is gedeponeed. Op een afstand van 100 km is dat zo'n 60 %. De berekende depositie van één veehouderij is op zulke afstanden altijd '0', maar de emissies van alle veehouderijen bij elkaar veroorzaken wel degelijk een belangrijk deel van het probleem.

Tijdens de behandeling van het beroep bij de RvS zeiden we: 'Vergelijk het met regendruppels die in een emmer vallen: als je van 1 druppel gaat berekenen hoeveel cm het water in de emmer stijgt, is dat bijna niks. Het rekenresultaat wordt 'afgekapt' tot 0. Alle druppels tezamen kunnen echter een duidelijke waterstandsstijging in de emmer veroorzaken. (Bij regen loopt de emmer wel degelijk vol).'

Uitspraak Raad van State

De RvS stelt in haar uitspraak '... dat op grond van de vaststelling dat een toename van stikstofdepositie onder een drempelwaarde blijft van 0,05 mol N/ha/jr, niet kan worden geconcludeerd dat op grond van objectieve gegevens is uitgesloten dat de aangevraagde activiteit significante gevolgen heeft voor de kwaliteit van voor stikstof gevoelige habitats en de habitats van soorten in een reeds overbelast Natura 2000-gebied, zoals aan de orde is. Die conclusie kan alleen worden gebaseerd op objectieve verifieerbare gegevens, verkregen uit (nader) onderzoek. Het louter hanteren van een getalsmatige grens - zoals in deze zaak is gedaan - is onvoldoende. Voorts overweegt de Afdeling dat in het onderzoek betreffende de vraag of de aangevraagde activiteit significante gevolgen

kan hebben ... in beginsel rekening moet worden gehouden met de cumulatie van de toename van stikstofdepositie van het project met de toename van stikstofdepositie als gevolg van andere plannen of projecten.'

WBdP heeft nog diverse andere beroepen op dit punt ingediend, zowel tegen vergunningen van provincie N-Brabant als van Limburg. Met deze uitspraak is het zo goed als zeker dat we die ook zullen winnen.

Het gaat om de emissie

De provincie zal een nieuw besluit moeten nemen op de aangevraagde vergunning. WBdP heeft de provincie (en de adviseur van de veehouder) laten weten dat wij gezien de afstand van het bedrijf tot de Peel (zo'n 9 km) de zeer geringe individuele depositie niet belangrijk vinden. Het gaat (zoals hierboven uiteengezet) om het cumulatieve effect van de emissie. Wat WBdP betreft kan er daarom in het nieuw te nemen besluit vergunning voor de uitbreiding worden verleend, indien er binnen ons werkgebied een vergunning van een ander bedrijf wordt ingetrokken, waarbij er evenveel emissie dient weg te vallen als er bij het uitbreidende bedrijf bij komt. (In dit geval is dat volgens de emissiecijfers die golden toen de vergunning verleend werd 356 kg.)

Gevolgen voor het PAS?

De RvS-uitspraak zou ook gevolgen kunnen hebben voor het Programma Aanpak Stikstof. Met dat PAS worden uitbreidingen van (o.a.) veehouderijen vanaf 1 juli van dit jaar beoordeeld. Ook in het PAS wordt gesteld dat toenames van depositie van minder dan 0,05 mol geen nadelig effect hebben op de Natura2000-gebieden. Uitbreidingen onder die waarde worden i.h.k.v. het PAS volkomen vrij gelaten (geen vergunningplicht; geen meldingsplicht), terwijl op grotere afstand van de natuurgebieden de toenames van emissie daarbij zeer groot kunnen zijn.

In het PAS staat: 'Op basis van indicatieve berekeningen is beoordeeld dat naar verwachting de maximale cumulatieve bijdrage van alle voorziene uitbreidingen van activiteiten onder de drempelwaarde van 0,05 mol per hectare per jaar, afgezet tegen de te verwachte effecten van de herstelmaatregelen, de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden niet kunnen aantasten. Deze drempelwaarde behelst een zo kleine hoeveelheid stikstof dat specifieke monitoring in de vorm van een individuele melding geen zin heeft en tot onnodige lasten zou leiden.'

Of daarmee het cumulatieve effect werkelijk goed beoordeeld wordt, vragen wij ons sterk af. We zijn benieuwd naar die 'indicatieve berekeningen'. Degenen die de zienswijze van WBdP betreffende het PAS hebben gelezen (zie eerder nieuwsbericht, of wbdp.nl, onder Nieuws), weten bovendien dat wij grote vraagtekens bij die 'herstelmaatregelen' zetten.

Wim van Opbergen, namens stg. Werkgroep Behoud de Peel